

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Žensko gibanje.

V nobeni stvari se tako jasno ne kaže naprednost oziroma reakcionarstvo moža, kot v njegovih nazorih o ženi. More se naravnost reči, da je nazor o ženi najpravičnejše merilo o naprednosti moža.

Pri nas žalibog po tem merilu ni dosti naprednjakov, temveč vlada tako reakcionarstvo, da je groza. Ljudje, ki se sicer ne morejo dosti nahvaliti s svojo naprednostjo, so naravnost ponosni, če se morejo norčevati iz žene in njenega stremljenja po enakopravnosti z možem.

In vendar je ta nazor tako napačen, da ne more biti bolj in v vseh naprednih državah tudi že zdavnaj pokopan. Tudi

Pri nas žalibože po tem merilu ni do nečemo, da nazadujemo in da ne vzdržimo koraka z drugimi narodi.

Predvsem treba prevdariti sledeče: Življenje more pravilno napredovati samo tedaj, če soddločuje v javnosti vsak element, ki jo sestavlja. Da je ženski svet, ki tvori dobro polovico naroda, eden prvih elementov v javnosti, je brez dvoma in zato se mora tudi ta element uveljaviti.

Zlasti pa se mora to zgoditi zategadelj, ker imajo žene neprimerno večji smisel za socialno pravičnost in za javno higijeno, ko pa možiki. Globoko smo uverjeni, da se nikdar ne bi zgodil škandal, da se prav ničesar ne stori za odpravo stanovanjske bede, če bi imele žene v javnosti to besedo, ki jim gre. Zakaj žena je tista, ki drži pokonec rodbino, ki čuva dom, ki se bori zanj s heroizmom, kakršnega mož le redko premore. Družina pa je celica naroda in neizogibna smrt narodu, ki ne skrbi za napredek družinskega življenja. Že samo vsled stališča žene v rodbini, ji pripade aktivna vloga v javnem življenju.

Higijske razmere so po vaseh, zlasti pa v južnih krajih naravnost strahovite. Na tisoče otrok izgubimo letno vsled neurejenih higijenskih razmer in če bi seštel vse žrtve nehiigijene, bi videli, da so te številnejše od vojnih. Pa čeprav leto za letom umirajo otroci vsled neurejenih higijenskih razmer, vendar se za odpravo tega zla ne stori skoraj nič. Čisto druga bi bila stvar, če bi imela žena besedo. Mož je trd in se ponša s svojim trdim znanjem, žena pa je mehka, ki ne gre mimo trpljenja ravnodušno. Uverjeni smo, da bi vse naše javno življenje znatno pridobilo, če bi bilo odvisno tudi od ljubezni žene.

Sama brezvredna bajka so besede o nesposobnosti žene za javno življenje. Žena, ki drži tri vogale hiše po konci, ki provzame zadolženo posestvo in je odda dobro vzgojenim otrokom nezadovoljeno, taka žena je več kot položila izpit o svoji zmožnosti za javno življenje. In takih žen je pri nas mnogo in vsakdo bi mogel v svoji materi navesti tako ženo. Sploh bi dobro storili vsi na svoj spol domišljavi zabavljaji, če bi pomislili, da vsaka slaba beseda o ženi velja tudi onemu bitju, ki jim je dalo življenje in ga čuvalo ter negovalo z ljubeznijo, kakoršne niso skoraj gotovo zaslužili. Odrekli ženi - materi polnopravno besedo v javnosti je nezmisel, ki se mora težko kaznovati. Ženo - mater treba povzdigniti in čim večji bo njen ugled v narodu, tembolj zdrav bo narod!

Reakcionarci so danes slovenski možje in zato se posmehujejo ženam, ki se bore tudi za svojo volilno pravico. Toda zgodovina drugih narodov dokazuje, da bo tudi pri nas prišlo do ženske volilne pravice, ker se ta stvar kratkomalo ne da zadržati. Tudi proti moški splošni volilni pravici se je nekoč uporabljala cela

Padec Cankova.

LAPČEV POVERJEN ZA SESTAVO NOVE VLADE.

Sofija, 4. januarja. Bolgarski kralj Boris je sprejel Cankova, predsednika sobranja Kuleva in predsednika skupin vladne večine Lapčeva ter poveril sestavo nove vlade Lapčevu. Lapčeva bodo v sobranju podpirale iste skupine, pri katerih je imela zaupanje tudi dosedanja Cankova vlada. Celo sam Cankov je izjavil, da bo v interesu enodušnosti stranke podpiral Lapčeva v zunanji politiki. Lapčev bo hodil po potih Cankovljeve vlade. Prvi posel njegovega kabineta bo proglašenje široke amnestije za politične pregreške. Veliko zanimanje vlada za to, kako stališče bo zavzel Malinov, ki je prijatelj Lapčeva in ki je preje z njim pri istih listih sodeloval. — Sestava novega kabineta se pričakuje za danes.

Novi predsednik bolgarske vlade Lapčev se je rodil leta 1868. Po svojem poklicu je narodni gospodar in finančnik in velja kot eden od ustanoviteljev zadruškega pokreta v Bolgariji. Kot novinar je deloval pri glavnih listih demokratske stranke skupno z Malinovom. V kabinetu Malinova leta 1908. je bil finančni minister. Ta kabinet je proklamiral neodvisnost Bolgarije. Leta 1918. je Lapčev v Solunu podpisal dogovor o premirju, in sicer kot član vlade, ki je prišla za Radoslavovo vlado. Z Malinovom je še danes osebni prijatelj, četudi se je politično od njega ločil v vpraša-

nju pristopa demokratske stranke novi grupaciji pod imenom demokratičeski zgovor. Lapčev je bil odločen pristaš nove grupacije in se sme reči, da jo je tudi on ustvaril. — Novi minister zunanjih zadev Burov je bankar. Imajo ga za jako sposobnega politika in za pristaša ostre politike v makedonskem pravcu. Zadnje dni si je on največ prizadeval, da bi Cankov ostal na vladi. — Nadaljnji član novega kabineta Fadenhecht je židovskega pokolenja. On je umerjen, je pa najboljši pravnik v Bolgariji. Njegov vstop v vlado je izzval mnogo začudenja. — Predstavnik vojne lige v novem kabinetu, polkovnik Vasiljev, je bil poveljnik vseh čet proti Stambolijskemu in on velja tudi kot morilec Stambolijskega.

VOJNA LIGA GOSPODAR SITUACIJE.

Sofija, 4. januarja. Vojna liga je imela že v Cankovljevi vladi tri zastopnike, in sicer Ruševa, Kalfova in Vlkova. Tudi v novo vlado pridejo trije njeni zastopniki: Slavko Vasiljev, Timov Georgjev ter Vlkov. Njihovi portfelji bodo: ministristvo vojne, ministristvo za pošto, brzojav in za železnice ter notranje ministristvo. Posebno zanimivo je, da je vojna liga dobila v roke ves aparat in vse elemente, ki so potrebni za mobilizacijo in diktaturo. Ona ima v rokah železnice, telegraf, pošto, vojsko in policijo.

Po abdikaciji rumunskega prestolonaslednika.

Beograd, 4. januarja. Danes se sestane rumunski senat in rumunski parlament k skupni seji, na kateri se bodo poslanci in senatorji obvestili o abdikaciji prestolonaslednika Karola in o prenosu prestolonasledniških pravic na princa Mihajla. Nato bosta imela senat in parlament posebne seje, na katerih bosta sklepala o spremembi statuta kraljeve rodbine. Ministrski predsednik in minister za pravosodje sta odpotovala v Sinajo, da se sporazumeta s kraljem o teh vprašanjih.

Beograd, 4. januarja. Glede na abdikacijo rumunskega prestolonaslednika je rumunsko poslaništvo v Beogradu izdalo obvestilo, v katerem pravi, da vse vesti nekaterih listov o vzrokih, ki so dovedli rumunskega prestolonaslednika do abdikacije, izvirajo iz fantastičnih kombinacij in ne odgovarjajo dejanskemu stanju. Razlogi, ki so dovedli princa Karola do tega, da se je odrekel svojim pravicam iz prestolonasledstva in članstva kraljeve hiše, so popolnoma osebnega značaja. Verzije listov, da je princ črno odločitev narekovalo kako neso glasje, ki bi bilo nastalo med njim in samo vlado, so brez vsake osnove.

Beograd, 4. januarja. Bolgarska radiografska postaja javlja, da je prispel minister rumunskega kraljevega dvora iz Italije v Sinajo in prinesel s seboj rumunskemu kralju korespondenco pri-

ca Karola. Iz najzanesljivejših krogov se doznava, da bo princ Karol zahteval, da se spremeni njegov stalež na dvoru in tudi njegovo ime, tako da bi dobil popolno svobodo. Dalje se kot imperativna želja princa Karola navaja, da se čimprej loči od svoje žene. Te zahteve opravičujejo verzijo, da je vzrok za princovo dejanje treba iskati v njegovih ljubavnih aferah.

Bukarešta, 4. januarja. Vesti, ki so jih prinesli neki listi, da bi bil vojni minister Margarescu podal ostavko in da bi bila ta ostavka v zvezi z njegovim sporom s prestolonaslednikom Karolom, in sicer zaradi znanih naročil Fokkerjevih aeroplanov, so popolnoma izmišljene. Za abdikacijo prestolonaslednika Karola niso bili merodajni niti politični, niti vojaški razlogi.

NA DELU ZA IZENAČENJE DAVKOV.

Beograd, 4. januarja. Včeraj popoldne je bila v predsedništvu vlade konferenca ministrov, ki so razpravljali o zakonu o izenačenju davkov. Te konference so se udeležili minister za trgovino in industrijo dr. Ivan Krajač, minister za agrarno reformo Pavle Radić, minister za narodno zdravje dr. Slavko Miletić, podsekretar ministristva financ Andra Petrović in Neudorfer. Zastopnik ministristva financ Nikola Uzunović je bil na seji finančnega odbora.

kopa argumentov, toda končno je vendar prišlo do nje in sedaj tudi ostane, pa čeprav bi nekateri lažnaprednjaki najraje z diktaturo vse ljudske pravice odpravili.

Toda pravica je vedno zmogovita in tudi žena bo prišla do svoje pravice in prenehala bo sedanje nevzdržno stanje, da bi imela žena le dolžnosti, ne pa tudi pravice.

Ko je šlo za splošno volilno pravico, so bili slovenski »naprednjaki« tisti, ki so ji najbolj ugovarjali. Sedaj ponavljajo »naprednjaki« staro napako in odre-

kajo ženski njeno pravico. Obakrat pa delajo to iz same domišljije, da so nekaj posebnega, nekaj boljšega. Toda, kdor je res nekaj, ta si nikdar ne lasti pravice drugega, ta se ne poniža do tega, da bi živel od dela drugega.

In zato bodo pravi naprednjaki žensko gibanje podpirali, reakcionarci pa ga ovirali. Nobenega dvoma pa ni, da bodo tudi v tej, ko v vseh drugih stvareh škodovali reakcionarci narodu, sebe pa osmešili. Kdor ima za tako vlogo veselje, naj samo gre med nasprotnike feminizma.

Seja finančnega odbora.

PROTEST OPOZICIJE.

Beograd, 4. januarja. Včeraj je bila seja finančnega odbora. Na dnevnem redu je bila razprava o pravilniku ministristva za zgradbe. Ker je bila opozicija proti temu pravilniku, je podal demokratski poslanec dr. Slavko Šečerov v imenu opozicije tole izjavo: Ker se po členu 116 ustave ne more dati nikakla podpora iz državne blagajne, ki ni osnovana na zakonu in ker se po čl. 49 zakona o budžetskih dvanajstinah za avgust—november 1925 ukinjajo vse posebne doklade bodisi v denarju bodisi v naravi, ako niso regulirane do 1. januarja 1926 v smislu členov 40. in 46. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, zato manjšina finančnega odbora smatra, da je taka rešitev v predloženih pravilnikih o posebnih dokladah nezakonita in finančni odbor ni upravičen povišati prejemke državnim uslužbencem po tem roku. Zato ne prevzema opozicija nobene odgovornosti za tako postopanje, temveč jo prepušča večini finančnega odbora. Izjavo so podpisali vsi opozicijski poslanci in nato zapustili dvorano. Samostojni demokrat Svetislav Popović izjave ni podpisal, niso je pa podpisali tudi federalisti, a vzlic temu nikdo od opozicije razen Svetislava Popovića, ki je ostal za kontrolo, ni prisostvoval seji finančnega odbora. Po tej izjavi je minister za zgradbe Uzunović dejal, da so to običajni manevri opozicije in je prosil, da se pravilniki sprejmejo. Po daljši diskusiji so bili pravilniki sprejeti. Finančni odbor bo danes nadaljeval svoje delo. Na dnevnem redu je budžet ministristva za zgradbe.

JOVAN PLAMENAC DOBIVA PLAČO.

Beograd, 4. januarja. Bivši predsednik črnogorske vlade in znani protivnik naše države ter vodja črnogorske emigracije Jovan Plamenac, ki se je nedavno pokesal, da je deloval proti naši državi, in je bil pomiloščen, je prispel v Beograd. Včeraj je podal v beograjski »Politiki« izjavo kot svoj odgovor na interpelacijo Riste Jojića, demokratskega črnogorskega poslanca. Jojić je vložil interpelacijo na predsednika vlade, v kateri ga vprašuje, zakaj je Plamenac na svobodi, zakaj dobiva posebno plačo, kdo mu je dovolil, da sme priti v našo državo itd. Plamenac odgovarja na to, da je bil vedno črnogorski nacionalist. V kolašinski aferi je dal ustreliti Jojićevega brata. Skušal je povzročiti vstajo proti Srbiji, pa mu to ni uspelo. Odsel je nato v inozemstvo in deloval za neodvisnost Črne gore. Ker pa se mu to ni posrečilo, se je pokesal in je prišel, da poljubi majko Srbijo. Zna Pašić, kaj dela. Njega bo Pašić postavil za ministra. Ako je Stefan Radić lahko postal minister, zakaj bi ne mogel postati tudi on minister, saj je on vsekakor večja osebnost kakor Stefan Radić. Ta izjava je prava senzacija. Smatra se za neresno in komično, ker do sedaj še ni nikdo podajal takih izjav. Plamenac se je s to svojo izjavo sploh onemogočil v političnem življenju.

POPOLNO ZATISJE.

Beograd, 4. januarja. V teku včerajšnjega dne je v politični situaciji bilo popolno zatišje. Finančni odbor je imel sejo, na kateri se je razpravljalo o pravilniku ministristva za zgradbe. Bila je tudi konferenca nekoliko ministrov, ki so pretresali zakonski načrt o izenačenju davkov. Tudi je konfiriral ministristki predsednik Nikola Pašić z nekaterimi ministri.

Ivan Knez.

Težka izguba je zopet zadela slovensko gospodarstvo. Nenadoma je prišla z Dunaja vest, da je tam v soboto dopoldne izdihnil svojo blago dušo Ivan Knez, eden najodličnejših predstavitev slovenskega gospodarstva in eden njegovih najuspešnejših delavcev.

Mož dela je bil pokojni Ivan Knez, in sicer onega tihega vztrajnega in preudarnega dela, ki vedno vodi k uspehu. Zato je tudi v slovenski javnosti veljalo ime Ivana Kneza kot gotov denar in če je bil pri kateri stvari poleg Ivana Kneza, potem je javnost znala, da je stvar dobra.

Da si je Ivan Knez pridobil tak ugled, je tem pomembnejše, ker bi po svoji skromnosti v osebnem občevarju mogel biti marsikomu za vzgled. Ivan Knez ni nikdar poznal osebne reklame, ker zanj je veliko bolj veljavno govorilo storjeno delo. Eden naših prvih finančnikov je bil tudi eden naših najbolj skromnih mož in dobro bi storili vsi tisti povojni bogatini, če bi sledili vzgledu Ivana Kneza in si zapomnili, da se kulturen človek ne baha z bogastvom in niti tedaj, če si ga z delom sam pridobi.

Cel mož je bil pokojni Ivan Knez, ki je vedno sam nosil breme življenja. Naj je bilo življenje trdo ali mehko, Ivan Knez je ostal vedno isti in žalost ko veselje sta ostala neopazena zakopana v njegovem sreću. Ivan Knez ni nikdar izgubil ravnotežja in svoje premočrtno orientacije. Bil je sam svoj v najvišji meri.

Te lastnosti poleg njegovega odličnega strokovnega znanja in poznanja ljudi so ga naravnost klicale na vodilno mesto slovenskega trgovstva. In zgodaj je to mesto Ivan Knez tudi zasedel in ga vestno ter spretno izvrševal.

Ze l. 1884. je bil izvoljen kot član v Trgovsko in obrtniško zbornico in postal l. 1911. njen predsednik ter ji nato načeloval nepretrgoma celih petnajst let. Ni pa tudi bilo važnejšega trgovskega društva, pri katerem ne bi sodeloval Ivan Knez. Ko je prišel gremij ljubljanskih trgovcev v slovenske roke, je postal Ivan Knez njegov prvi predsednik. Posebno zaslugo si je pa pridobil Ivan Knez z ustanovitvijo slovenske gremijske šole. S to šolo je Ivan Knez na najbolj jasn način pokazal, kako treba z delom izrabiti septemberske dogodke in z dobrim trgovstvom pripraviti emancipacijo slovenskega gospodarstva. Tudi Trgovsko bolniško in podporno društvo šteje Ivana Kneza med svojimi predsedniki in to v dobi, ko je bilo delo še posebno težko.

Odlično je bilo tudi delo Ivana Kneza za dvig slovenske industrije. Sam izkušen industrialec, ki je ustanovil veliko tovarno za opeko, valjni mlin na Beričevem, preuredil in izpopolnil tovarno za kis, je bil poklican, da zavzame tudi v slovenski industriji vodilno mesto. Ko je bila l. 1919. ustanovljena Zveza slovenskih industrijcev, je postal Ivan Knez njen podpredsednik in kmalu nato postal tudi predsednik Zveze mlinov.

Prav posebno pomembno pa je bilo delo Ivana Kneza za dvig slovenskega denarstva. Tu treba predvsem omeniti Kmetško posojilnico ljubljanske okolice, ki se je pod spretim vodstvom Ivana Kneza razvila v enega naših prvih denarnih zavodov, ki je čisto slovenski in ki ni poznal nikdar nobene krize. Dvaintriideset let je bil Ivan Knez predsednik tega našega odličnega zavoda in 32 let njegovega dela je dvignilo zavod tako visoko. Ivan Knez je bil rojen dne 9. avgusta 1853. ljanske kreditne banke, soustanovitelj Zveze slovenskih zadrug ter odlični delavec v vseh naših prvih denarnih zavodih.

Prvovrsten delavec na gospodarskem polju je bil vse življenje Ivan Knez in vrzel, ki je nastala z njegovim odhodom, bo le težko nadoknadena.

Ivan Knez je bil rojen dne 9. avgusta 1853. v Podgorju pri St. Vidu iz ugledne rodbine Ančnikov. Ljudsko šolo in kasneje realko je obiskoval v Ljubljani, vsled bolehnosti očeta pa je moral študij na realki opustiti in vstopil je v Mahrovo šolo. Po njeni dovršitvi je vstopil v trgovino in postal skoraj nato samostojen trgovec. Svojo trgovino je v kratkem času zelo dvignil in razširil in postal skoraj eden naših prvih trgovcev.

Po svojem značaju je bil pokojni Ivan Knez miren in tihi delavec. Odločen narodnjak, prvovrsten strokovnjak v gospodarstvu in neumoren delavec. To so bile najlepše lastnosti Ivana Kneza, enega naših prvih gospodarskih delavcev.

Slava njegovemu spominu!

Mož tako intenzivnega javnega dela je moral končno vstopiti tudi v politično življenje. Kot pristaš narodno napredne stranke je bil izvoljen v Kranjski deželni zbor in ljubljanski občinski svet, kjer je ostal do l. 1921. Dasi pa je bil Ivan Knez zvest in odločen pristaš svoje stranke, je bil njegov nastop v politiki vedno koncilianten in vedno v skladu z dolžnostmi voditelja slovenskega trgovstva.

„Ženski pokret.“

V času, ko se človeštvo vedno bolj odtujuje svoji naravi, ko se individualnost človeka vedno bolj ubija, ko poplavlja vseuničujoča in obenem vsedvigajoča civilizacija veličino jaza, da ga bomo morda kmalu poznali samo še iz zgodovine, v tem času se prebujata ženska in stopa na dan z zahtevo po enakopravnosti in priznanju enakosti z moškimi v javnem življenju. Kaj je temu vzrok, je težko reči. Morda ravno to, da ni več tisto, kar je bil prej, ko je vsak posameznik lahko uveljavljal samo samega sebe in tako neodvisen od družbe rasel do najvišje veličine in z njim vred tudi ženska, ki mu je bila ob strani. Drugi vzrok je gotovo tudi v današnjem socialnem položaju žene, ki od precejšnjega procenta ženskega zahteva ne matere in gospodinje, temveč delavko, bodisi v uradu, pisarni, trgovini, tovarni ali drugod. Pa naj je to že kako ali tako, ženska je začela pogrešati svobode in enakosti in to dejstvo moramo vzeti na znanje.

Feministično gibanje v drugem svetu sicer ni novo, temveč se pojavlja že desetletja in zavzema vedno večje dimenzije. Pri nas pa se v tej smeri, razven v nekaterih člankih in morda debatah, ki so bile več ali manj važne, dosedaj še ni skoro nič delalo. Zato nam je sedaj tembolj pozdraviti korak slovenskega žentstva, ki ga je storilo z ustanovitvijo društva »Ženski pokret«, katerega občni zbor se je vršil v soboto 2. januarja t. l. v sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani.

Občni zbor je otvorila predsednica pripravljalnega odbora gospodinja Alojzija Stebi. Pozdravila je zastopnice beograjskega »Ženskega Pokreta« gospo Milevo Milojević, gđno Darinko Lacković in gospo Ivanić ter zastopnico zagrebškega »Ženskega pokreta« gospo Miro Vodička Kočouda.

V svojem uvodnem govoru je predsednica opozarjala na težkobe, ki so stavljene žentstvu v boju za njihove pravice in to predvsem valed nerazumevanja te akcije od strani žentstva samega. Obrazložila je, da boj ženske za svoje pravice ni boj proti moškemu, temveč zgolj samo manifest za osvoboditev žene, ki je moškemu zastopljena v javnem življenju. Prvi pogoj za dosego tega cilja pa je ženska volilna pravica. Z njo bo omogočen ženi prvi korak v javno življenje, kjer si bo morala sama izvojevati, da bo imela za enake dolžnosti tudi pravice. Ker nepravilno je, da ženska, ki opravlja enako službo kakor moški in nosi tudi enako odgovornost, prejema manjšo plačo od moškega. In to z motivacijo, da ima ženska manjše potrebe od moškega, ker moški mora v družbo, kavarno, gostilno itd.

Opozarja nadalje, kako malo je danes zaščiten materinstvo in kako malo je uvaževano delo, ki ga opravlja žena doma, v krogu svoje družine.

Izboljšanja pa ne bo prej, dokler si ga ne bo žentstvo samo priborilo. Zato pa je potrebna močna organizacija. V tako organizacijo naj bi se razvilo društvo »Ženski pokret«, ki se ravnokar ustanavlja v Sloveniji

in ki že nekaj let uspešno deluje v Beogradu in Zagrebu.

To društvo naj ima prvič namen, seznaniti vse žentstvo o gibanju feminizma, drugič pa širiti propagando za to gibanje po vseh krajih Slovenije.

Kadar bo možen enoten nastop, bo ženi odprta pot v javnost. Svoj govor konča z Markovimi besedami: Izgubiti nimamo ničesar, pridobiti pa vse!

Sledi druga točka dnevnega reda in izvolitev predsedstva občnega zbora. Izvoljena je bila Stebi Alojzija.

Zatem so se čitala in odobrila pravila društva »Ženski pokret«, ki obravnavajo ime, sedež in namen društva, kar je bilo že v uvodnem govoru razjasnjeno. Pravila so bila soglasno sprejeta.

Sledile so volitve odbora. Izvoljene so bile sledeče gđne oz. gospe: Vera Albrecht, Mara Jarč, Malči Prijatelj, Angela Vode, Karla Modie, Ema Peče, Alojzija Stebi, Cirila Stebi, Jozica Novak, Angela Boškin.

Obravnavalo se je nadalje o predlogu gđne Franchetti, ali naj se izvolijo predstnice tudi zunaj po deželi. O tem bo razmišljalo še podrobneje odbor sam. Tudi predlog, da naj se priredi evvelični dan, se na občnem zboru še ni usvojil.

Sestanki društva bodo vsak četrtek ob 8. uri zvečer v damskem salonu kavarne »Emona«. Članarina, ki se bo pobirala od članice do članice po lišah, je določena na en dinar mesečno. Katera more, naj prispeva več.

S tem je bil oficijelen dnevni red občnega zbora izrpan in sledil je pozdravni govor predsednice beograjskega »Ženskega pokreta« gospe Milevo Milojević.

V izbranih besedah je pojasnila potrebo in nujnost ženskega gibanja za svoje pravice. Žena zato ni imela pravic, ker jih ni nikoli zahtevala. Poudarja uspehe, ki so jih imele žene v drugih državah, kjer je bil njih nastop enoten in močan.

V imenu zagrebškega »Ženskega pokreta« pozdravi zborovajke gospe Kočouda. Poudarja, da živimo sedaj v času, ko hoče biti človek aktiven. Če ni aktiven, se mu zdi, da ni svoboden. In z isto pravico, kakor moški, sme zahtevati aktivnega udejstvovanja tudi žena. Žensko gibanje se v stari Avstriji ni moglo uspešno razviti in to predvsem zaradi različnih narodnosti, ki so bile v državi. Toda sedaj, ko imamo Jugoslavlani svojo državo, ko imajo svojo državo tudi Čehoslovaki, je razvoj gibanja možnejši. Ustanovila se je »Ženska mala antanta«, katere namen je, da združi vse žentstvo prijateljskih držav v enotno fronto za njihove pravice.

Končno je poročala o svojem delu v Srbiji gđna Darinka Lacković. Opisala je vse mizerano stanje srbske priproste žene. V izboljšanje razmer so ustanovljeni tam tromesečni kurzi, v katerih se poučujejo dekleta v odgoji dece in umnem gospodinjstvu. Gđ. Lacković je prinesla s seboj tudi slike, da bi s pomočjo skioptikona nazorno pokazala ondote razmere in tudi delovanje »Ženskega pokreta«. Toda, ker ni bilo mo-

goče dobiti primerne dvorane, je moralo to zaenkrat izostati. Z veseljem pa se je odzvala povabilu, da pride predavati ob prihodnji priliki.

Reforme v Turčiji.

Evropeizacija azijske pokrajine je bil njegov cilj, njegovo sredstvo samovolje, čisto tudi okrutni despotizem. Da uvede gospodarske načine, znanost in običaje zapada, se ni zadovoljil samo z vplivanjem na javno življenje, nego se ni ustrašil niti posega v privatno življenje. Zlomil je moč duhovščine, odpravil samostane, lajziral šole, prisilil uradnike, da so se morali oblačiti po zapadnih vzorcih, odpravil tradicionalno narodno nošo in izvelkel žene iz zaprtih družinskih prostorov v javnost. Vsak odpor zoper svoje prenaplajene reforme je uničil z nečloveško krutostjo. Tako je prisilil s knuto in vešali k civilizaciji, ki si jo je zamislil, vso Rusijo. Kajti o Rusiji in njenem carju Petru I. je govor.

Te besede bi se pa nanašale lahko tudi na Mustafa Kemal-pašo, vseмогоčnega gospoda sedanje Turčije. Primerjati pa se ne da samo njegova brezobzirna odločnost z ono Petra I. Kemal paša ni kak ustvarjajoči duh, ki gradi nekaj iz nič, izvršitelj vseh načrtov, ki so jih zamislili za reforme navdušeni sultani ali Mohamed II. in Mladoturki, vendar se tako pod polumesecem še ni hitelo z reformami. Odpravitev sultanata, uničenje kalifata, omejitev cerkvene moči, prepoved turbanov za neudobnike, odprava vseh der-viških samostanov, uvedba klobukov za urad-nike, čepic za častnike, priprave za novo ka-zensko, civilno in trgovsko pravo, pobijanje malarije, sifilide, prositucije, gradnja želez-nice, pospeševanje zrakoplovstva, katastrofi-ranje zemlje, odstranitev bire, ustanavljanje zadrug, — to so le nekatere reforme, ki so ali pa šele bodo izvedene. Ali zato pa še vedno ni vsa Turčija navdušena za reforme. Neki opazujoči popotnik je našel na primer na vzhodu dežele, v svetovni vojni od Rusov zgrajene železnice, avtomobilske ceste in brzogajne napeljave v strahovitem stanju. V Erzerumu je videl okrog 50 lokomotiv, skoro novih, ali brez kotlovih oprem, kovači so porabili železe za podkve! In ko je pri-manjkovalo drv, je žandar mirnega srca po-kuril železniške prage.

V kolikor so reforme Mustafe Kemala naj-bolj slične onim Petra I., je to njihova umet-na vcepitev brez ozira na socialno, kulturno, intelektualno in moralno stanje prebivalstva.

Politične vesti.

— Onozetja se približuje vladi. »Vreme« piše: Tudi v sedanji mrtni sezoni je opaziti za kulisami priprave k dogodkom, ki bodo morebiti v kratkem nastopili. Pri vseh opo-zicionalnih strankah je opaziti gotovo utrune-nost vsled brezuspešne opozicije in vodi-telji opozicionalnih strank pripravljajo tla za vstop v vlado ali pa za koalicio z eno vlad-no stranko. Te priprave se najbolj opažajo pri demokratih. Demokrati tudi ne vodijo nobene prave opozicije proti vladi. Tvorijo nekaj prehod med vlado in opozicijo. Pri njih se močnejše opažajo vezi, ki jih imajo tako z vlado ko tudi z opozicijo. Izgleda, da ne vodijo te akcije enotno, temveč da so cep-ljeni na skupine, od katerih so nekatere bližje radikalom, druge pa radičevcem. Ker za služaj razbitja sedanje vladne koalicije tudi nekateri opozicionalci mislijo, da ne bo mogoče več sestaviti »nacionalnega bloka«, ker ta ne bi imel večine, je razumljivo, da prevladuje med demokrati struja, ki je za zblizanje z radikali. V tem oziru so se že — kakor smo poučeni — vodila neobvezna po-gajanja. Od demokratov se omenja kot ude-leženci pogajanj dr. Kosta Kumanudi, Su-menković in Ilić. — Tudi pri ostalih opo-zicionalnih skupinah se označa za spravljivo mišljenje. Včeraj je prišel v Beograd tudi dr. Korošec, da se informira o političnem po-ložaju in mogoče tudi zato, da pregleda teren glede eventualnega vstopa v vlado. Dr. Ko-rošec tudi že sporoča podlago za ustanovitev širše koalicijske ali koncentracijske vlade. Ta podlaga bi bila: gospodarska in finančna obnova države, dočim bi se vsa politična vprašanja odložila. Korošec trdi, da je tudi vlada spoznala težko finančno in gospodarsko stanje dežele. Dokaz tega so česti razgovori vlade s člani finančnega odbora v svrhu do-seženja ravnovesja v proračunu. Zato misli dr. Korošec, da je prišel čas, da se vladnim strankam — ali še bolje samo radikalom — poudi sodelovanje opozicije v navedeni smeri. Korošec je hotel takoj včeraj govo-riti v tem zmislu z Davidovićem, da bi se z njim dogovoril o tej novi akciji opozicije. Toda Davidovića ni dobil doma in zato se bo sestanek obeh politikov vršil danes. — Radi-kali odklanjajo vsako informacijo o tej novi akciji opozicije in čakajo, da se ta bolj raz-vije in jasno formulira. Sicer pa pozdrav-ljajo akcijo opozicije, ker so mnjenja, da je rešitev brez radikalov nemogoča in da bi prišli tako do bolj normalnega položaja.

— Pospešena evakuacija nemškega ozem-lja. V Parizu se vrše pogajanja med nemsko in francosko vlado glede pospešene evaku-a-cije zasedenega nemškega ozemlja. Franco-ska vlada je pod gotovimi pogoji priprav-ljena izprazniti drugo čono že l. 1927 in tretjo že tri leta kasneje. Tudi bi bila Francija pri-pravljena izvesti glasovanje v saarskem ozemlju že po štirih letih. Kot protikonce-sijo pa bi Francija zahtevala, da dobi za važ-ne francoske izvozne predmete, kakor umet-no svilo in vino pravico največjega ugodnosti, dočim bi morala Nemčija v teh predmetih na enakopravnost resignirati.

— Bolgarska odklanja svazo s Turčijo. Bol-garska vlada je sporočila v London, da je odklonila turško ponudbo zavestništva za slu-čaj oboroženega konflikta v mosulskem vpra-sanju. Od bolgarske strani se poudarja, da je v tem vprašanju stališče Sofije popolnoma

Nato je predsednica zaključila občni zbor in povabila vse udeležence na sestanek, ki se je vršil ob 8. uri zvečer v damskem sa-lonu kavarne »Emona«.

Gonilna sila pri tem je v bistvu stremljenje po popolni neodvisnosti od inozemstva — nadaljevanje vojne z drugimi sredstvi. Zato je v prvi vrsti oficirska kasta nosilka vseh reform, v drugi vrsti pa visoka birokracija. Za reforme navdušenega družabnega razreda, meščanstva v zapadnem smislu, pa v Turčiji ni. Da se je Turčija omejila na anatolsko ozemlje, kjer stanujejo izključno Osmani, po-meni njeno nacionalno moč, ali to ozemlje tvori najbolj zaostale kraje nekdanjega os-manskega imperija in tu naj nadomesti sedaj dvajseto stoletje brez vsakega prehoda sred-nji vek! Kar je bilo poprej v teh provincah naprednih in v evropskem smislu delavnih elementov, so bili to le Grki in Armenci, ki so bili za turško narodno in finančno gospo-darstvo velevažen činitelj. Te pa je Kemal paša v nacionalnem šovinizmu izgnal. S tem je zadal smrtni udarec vsej anatolski obrti in trgovini.

Kemal paša v svojih briljantnih govorih vedno poveličava republiko. Toda o republiki ne more biti niti govora, v bistvu vlada v Turčiji neprikrita oseba Kemalova dikta-tura. To je fašizem brez fašistov, fašizem, ki mu manjka za politiko vnetih mas. Sicer ob-stoji neka zbornica, ki pa je le posredstvena kopija evropskih parlamentov. V gospo-darsko zaostalih populnoma ali na pol orien-tal-skih deželah se ne koncentrirajo stranke okrog programov, temveč okrog osebnosti. Tako je v angorski zbornici Kemalova re-publikanska ljudska stranka najmočnejša. Nasprotno napredno stranko pa je Kemal uničil.

Upor Kurdov, pri katerem so imeli svoje prste tudi vsi konzervativni nasprotniki re-form, je Kemal uničil s pomočjo bajonetov in visile.

Kot Mussolini, se more sedaj tudi Kemal pohvaliti, da nima nikakih vidnih nasprotni-kov, ali Kemalov teror dokazuje le, da čuti šibka tla pod seboj. Razen male peščice urad-nikov in oficirjev ima proti sebi tudi vplivne vojaške kroge in mnogo inteligence ter vo-duhovščino. Široke množice so neopredeljene. Zato se kemalistična doba nekega dne lahko nenadoma konča, kar bi znova potrdilo Las-salov izrek, da se politične oblike ne dajo prilepljati kot etikete na vinske steklenice.

identično s stališčem Beograda. — Kakor se vidi, skušajo Angleži poravnati svoj mosul-ski račun s pomočjo Italije in balkanskih držav.

— Jovenelov opomin Druzom. Visoki ko-misar Sirije Jovenel je izdal na Druze na-slovljen poziv, v katerem jih v odločilu uri še enkrat svari pred brezplodnim preliva-njem krvi. Vsa krivda za nove boje pade edinole na sultana Atrasha, ker Francozi ne morejo še dalje trpeti upornosti Druzov. Končno pozivlja Jovenel Druze, da položijo orožje, da si tako pridobe svobodo in kruh.

— Zaključek komunističnega kongresa v Moskvi. Na zadnji seji je nastopil Buharin proti očitkom leningradkega delegata, da se se sovjeti izneverili misli svetovne revolu-cije, ker so pričeli podpirati rusko industrijo. Komunistični kongres je z glasnim odobravan-jem osvojil mnenje Buharina, da se z dvig-om sovjetske industrije pripravlja teren za svetovno revolucijo. — Nato se je razvila daljša debata zaradi nastopa leningradke delegacije. Rikov je sporočil, da je delegacija vse preklicala. Nato so sledile volitve v cen-tralni odbor. Izvoljeni so bili vsi znani komu-nistični voditelji. Končno je bilo sklenjeno, da se odslej imenuje Komunistična vsesojuzna stranka boljševikov ali kratko Vsesojuzna komunističeskaja partija ali z začetnicami V. K. P.

KDO OSTANE V AMERIKI?

Glasom ameriške uradne statistike se je priselilo v letu 1923/24 v Ameriko 522.910 oseb. Od teh je bilo 307.522 moških in 215.397 žensk. Vrnilo se je v tem letu iz Zedinjenih držav 54.752 moških in 26.698 žensk, tako da znaša priseljeniški netto — prirastek 441.469. Izobraženec se je priselilo 16.542, vrnilo pa 2537. Pripadnikov srednjega stanu se je pri-selilo 106.213, vrnilo 8231, poljedelcev je prišlo 38.408, odšlo 2648, delavcev se je priseli-lo 85.552, izselilo 32.912. Pripadnikov drugih poklicev, večinoma mornarjev in poslov, se je priselilo 86.619, vrnilo 9832, ljudi brez po-klica, torej večinoma žensk in otrok je prišlo 191.585, odšlo 25.240. Največ se je vrnilo torej delavcev, najmanj pa poljedelcev, kar dokazuje, da Amerikancem ni prav nič leže-če na industrijskem priseljevanju, na polje-delskem pa zelo veliko.

Razpredelba priselencev po poklicu je v podrobnem sledeča: 709 duhovnikov, 731 gle-daliških igralcev, 74 urednikov, 166 odvetni-kov, 621 pisateljev, 1076 glasbenikov, 704 zdravniki, 287 kiparjev, 2589 učiteljev raz-novrstnih, 16.470 trgovskih pomočnikov, 12.805 mizarjev, 6288 mornarjev, 5559 kro-jačev, 5423 rudarjev, 4418 mašinistov, 4189 krojačev za plašče, 2928 pekov, 2817 mehani-kov, 3307 čevljarjev, 3248 kovačev, 2055 me-sarjev, 1898 brivcev, 2550 slikarjev, 930 ple-akarjev, 8 pivovarjev, (Amerika je suha!) 900 vrtnarjev, 278 draguljarjev, 3276 zidarjev, 309 mlinarjev, 632 modistinj, 118 bankirjev, 2165 ribičev, 187 hotelskih uslužbencev, 320 suknarjev, 8856 samostojnih trgovcev in 52.223 poslov.

Od ljudi, ki so se vrnili ni bilo nič manj kot 440 duhovnikov, 19 urednikov, 84 odvet-nikov, 138 glasbenikov, 118 zdravnikov, 108 kiparjev in 396 učiteljev.

Dnevne vesti.

Albert — pl. Levičnik.

Osemdesetletnico je praznoval v soboto predsednik dež. sodišča v p. Albert pl. Levičnik. Jubilar se je rodil dne 2. januarja 1846 v Kolbnitzu pri Gor. Beli na Koroškem kot sin sodnika. Gimnazijo je absolviral v Ljubljani leta 1863, pravne študije pa na Dunaju. Leta 1867 je vstopil kot pravni praktikant pri deželni sodišči v Ljubljani. Kot sodnik je služboval v raznih mestih južne Štajerske. V jeseni leta 1881 ga je poklical justični minister Prazak na Dunaj v justično ministrstvo kot zaupnika v slovenskih zadevah. Minister Prazak je rabil namreč informatorja, ker je pripravil naredbo, s katero se je imela izvesti ravnopravnost slovenskega jezika v obveščanju s strankami pred sodiščem. Naredba je bila izdana leta 1881. Na Dunaju je ostal pl. Levičnik do leta 1891 do Prazakovega padea. Ker je zasloval ves čas slovenske interese, so izposlovali Nemci, da je bil po Prazakovem padcu predstavljen kot višji sodni svetnik in podpredsednik k deželnemu sodišču v Ljubljani. Leta 1898 je bil imenovan za predsednika. Na tem svojem mestu je ostal do leta 1910, dokler ni stopil prostovoljno v pokoj. Pri tej priliki mu je bilo podeljeno v priznanje njegovih zaslug dedno plemstvo. Bil je občepriljubljen predstojnik, dober jurist in mož blagega srca. Leta 1908 je ustanovil Društvo za otroško varstvo in mladinsko oskrbo za sodni okraj ljubljanski. Leta 1917 je postal generalni varuh nezahonskih, bednih in v vzgoji ogroženih ali zanemarenih otrok v policijskem okrožju ljubljanskem. To svojo funkcijo izvršuje še danes z izredno vnemo in požrtvovalnostjo. Dasi ima pod svojim nadzorstvom 533 varovancev, vrši vse obširno delo brezplačno in brez vsakega tajnika. Jubilar je vdovec, vseh njegovih pet sinov je v uglednih službah. Kljub visoki starosti je še vedno čil in zdrav. Čestitamo!

— Brzojavna noveletna voščila sta poslala našemu generalštabnemu šefu francoski in čehoslovski generalštabni šef.

— Pravilnik o izpitih policijskih uradnikov. V notranjem ministrstvu je podpisan nov pravilnik o polaganju državnih strokovnih izpitov za policijske uradnike.

— Fuzija dveh listov. Zagrebška lista »Zagreber Tagblatt« in »Morgen« se v kratkem fuzionirata. Načelni sporazum je že došen. Novi list bo izhajal pod imenom »Zagreber Morgenblatt«.

— Slučaj Moše Pijade. Te dni je razpravljaj beograjski kasacijski dvor o znani zadevi komunista Moše Pijade. Odločil je, da ne pride v poštev tiskovni zakon, temveč zakon o zaščiti države.

— Gregorianski koledar v Turčiji. Kakor poročajo iz Angore, je sprejel turški parlament gregorianski koledar.

— Prvo društvo hišnih posestnikov in Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani se nahaja od 1. januarja 1926 dalje v Salendrovi ulici št. 6. Stranke dobe potrebne informacije od 9. do 10. ure dopoldne in od 4. do 6. ure popoldne. V soboto popoldne se ne uraduje.

— Abdikacija romunskega prestolonaslednika. Rumunski prestolonaslednik Karol se je odpovedal pismeno prestolonasledstvu ter vsem častem in pravicam člana vladarske hiše. Romunski kralj je sklical nato izredni kronski svet, na katerem je prečital Karlovo pismo ter izjavil, da jemlje odpoved na znanje, nakar je proglasil kronski svet v smislu ustave za prestolonaslednika Karlova sinčka Mihajla. — Bivši prestolonaslednik Karol se je rodil dne 3. oktobra 1893 kot prvi sin kralja Ferdinanda in njegove soproge angleške princezine Marije. Od njegovih treh sester je princezinja Elizabeta soproga bivšega grškega kralja Jurija, princezinja Marija pa soproga našega kralja Aleksandra. Njegov mlajši brat je pomorski kaptelj pri angleški mornarici. Bivši prestolonaslednik Karol je rumunski divizijski general, generalni inspektor romunske mornarice in zračnega brodogradstva. Od 1. 1921 je poročen z grško princezino Heleno, hčerko pokojnega kralja Konstantina. Leta 1921 se mu je rodil princ Mihajlo, ki je bil sedaj proklamiran za prestolonaslednika. Leta 1918 je bil Karol junak ljubzenske afere, v kateri je igrala vloga Cecilija Lambrino, hčerka grškega majorja. O aferi se je mnogo govorilo. Glede vzrokov Karlove abdikacije krožijo raznovrstne nasprotujoče si govorice. Uradnega pojasnila dosedaj še ni. Princ Karol se nahaja v inozemstvu. V pismu, s katerim se odpoveduje prestolu, se zavezuje, da 10 let ne pride v domovino. Danes bo absolviral rumunski parlament zakonite formalnosti.

— Prihodnost Rima. Te dni ob instalaciji rimskega guvernerja sen. Cremonesi-ja je imel Mussolini govor, v katerem je govoril tudi o bodočnosti Rima. Dejal je med drugim: Moje misli so jasne, moja povelja so odločna. Popolnoma sigurne sem, da se realizirajo. V petih letih bo stal Rim pred očmi narodov velik, urejen, mogočen, kot za časa prvga cesarstva pod Avgustom. Vse, kar je nastalo v času propadanja okrog Avgustaja, Marcellovega gledališča, Kapitola in Panteona ima izginiti. V petih letih se mora videti iz Piazza Colonne preko širokega trga Panteon. Tudi majestetične cerkve krščanskega Rima boste očistili od profanih starocarskih stavb. Tisočletni spomeniki naše zgodovine morajo stati v svoji gigantski veličini osamljeni. Trebja Rim se bo razprostil vsled tega po drugih gričih ob bregovih svete reke do obale Tirenškega morja. Z monumentalnih cest Rima boste odstranili neumno skazo, ki jo povzroča cestna železnica. Ravna cesta, najdaljša in najširša na svetu, bo vezala Mare nostrum (naše morje) s centrom mesta, fašistovskemu ljudstvu boste dali kole, kopališča, vrtove in športne prostore.

— Novi siamski kralj. Kakor poročajo iz Bangkoka, si je nadel novi siamski kralj ime Prahidipag.

— Potresna opazovalnica v Ljubljani nam je poslala o zadnjem potresu sledeče poročilo: V noči od 1. na 2. t. m. sta potresomera v ljubljanskem zavodu za meteorologijo in geodinamiko zabeležila sedem potresnih sunkov, izmed katerih je bil prvi najmočnejši. Ta je bil zabeležen ob 19. uri 04 min. 28 sek. Ostali sunki so bili zabeleženi ob 19. uri 24. min. 57 sek., 19. uri 35 min. 47 sek., 22. uri 01 min. 12 sek., 22. uri 01 min. 36 sek., 22. uri 17 min. 32 sek. in 2. jan. ob 1. uri 42 min. 49 sek. Prvi sunek je bil tako močan, da se je registrirajoča naprava pri enem aparatu zlomila. Potres so čutili tudi v pisarni zavoda. Premikale so se police, obložene s knjigami, nihale viseče svetiljke in stene so se vidno zamajale. Prosimo vse cenjene poročevalce, da nam pošljejo izpolnjene potresne formularje, kakor tudi vse one, ki so potres čutili, predvsem na deželi, da javijo potek potresa omenjenemu zavodu. Dopisovanje je poštne prosto.

— Potres na novega leta dan so čutili po vsej Sloveniji, v Hrvaškem Primorju, v Avstriji in v severni Italiji. Središče je bilo kakih 200 km od Trsta v zgornji Italiji. Znatne materialne škode ni povzročil nikjer, pač pa povsod večjo ali manjšo paniko, posebno v javnih lokalih: kinematografih, kavarnah in gostilnah. Seveda so bežali povsod plašljivejši ljudje tudi iz privatnih stanovanj na ulice. V mariborski okolici se je par ljudi, ki so že ležali v posteljah, tako prestrašilo, da so prileteli kar v samih srajcah na ulico. Na Reki, v Trstu in nekaterih drugih mestih v Italiji ni letela samo opeka s streh, kot mestoma pri nas, temveč se je podrla tudi nekaj dimnikov. V Trstu so vprašali poveljni vojašnice in ravnatelj kaznišne ravnatelj geofizičnega zavoda telegrafično, če bo treba izpuščati ljudi na dvorišča. Poseben strah so kazali kajzenci, pa tudi v bolnicah so poskakali nekateri ne ravno preveč težko bolni ljudje s postelj, hoteč bežati na prosto.

— Orkan v Berlinu. V Berlinu so imeli te dni orkanu podoban vihar, čigar srednja brzina je znašala 90 km na uro. Vihar je povzročil v mestu mnogo škode: Odnesel je v predkrajih več streh, prevrnil več barak ter izruval v mestnih nasadih več dreves. Večje število pasantov je bilo poškodovanih od opeke, ki je letela s streh.

— Velika eksplozijska katastrofa. Kakor poročajo »Matine« iz Hongkonga, je zletela v Macao-u (pokrajina Kvantung v Indiji) v zrak neka pirotehnična tovarna. Pod ruševinami so našli dosedaj 40 mrtvih in 50 ranjenih. Nadaljnih 200 oseb pogrešajo.

— Razpisana zdravniška služba. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje vnovič službo pogodbenega zdravnika v Gornji Radgoni. — Podrobnosti glej v »Uradnem listu«.

— Razpisano mesto dnevnika. Pri komandi ljubljanskega vojnega okrožja je razpisano mesto dnevnika za mesečnimi prejemki 1200 do 1500 dinarjev. Reflektira se samo na vpokojene častnike, ki so že delovali pri vojnem okrožju, odnosno v drugih administrativnih pisarnah. Nastop takoj. Prejemki se računajo od dneva zaposlenja. Reflektanti naj se javijo osebno ali pismeno komandantu ljubljanskega vojnega okrožja, Vojvode Mišića vojašnica, I. nadstropje, soba št. 69.

— Iz sodne službe. Napredovali so: Državni pravnik v Mariboru dr. Ivan Jančič v 4. skup. I. kat., namestnik državnega pravdnika v Mariboru Ivan Hojnik pa v 5. skup. I. kat., dr. Ivan Likar v Celju in dr. Matko Zorjan v Mariboru sta imenovana za namestnika državnega pravdnika v I. kat., 5. skup. — Za vodji zemljiške knjige pri okrož. sodišču v Mariboru sta imenovana pisarniška oficijala Avgustin Grejau in Jurij Karba, za višjega pisarniškega oficijala pri okrajnem sodišču v Mariboru je imenovan pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču v Višnji gori Ivan Zagorec.

— Iz prosvetne službe. Profesorja Mirko Kmet v Kranju in dr. Viktor Tiller v Mariboru sta pomaknjena v višjo skupino.

— Osebna vest. Absolvent ljubljanske filozofske fakultete France Planina je imenovan za profesorja naravoslovja na gimnaziji v Otočcu.

— Podelitev meščanstva. Mestni gerentski svet je podelil predsedniku dež. sodišča Albertu pl. Levičniku v priznanje njegovih zaslug zlasti na humanitarnem polju povod njegove 80-letnice meščanstvo.

— Odlikovanja v vojski. Odlikovani so: Z erdom sv. Save IV. stopnje generalštabni podpolkovnik Anton Lokar in pehotni polkovnik Karlo Potočnik; z redom sv. Save V. stopnje pehotni podpolkovnik Adolf Kilar, orožniški podpolkovnik Milan Gezoč in major administrativne stroke Josip Luckars; z medaljo za vojaške vrline kapetani I. kl. Josip Bučar, Erich Pipan, Tone Kokalj, Ivan Pristav, Zvonimir Gervajs in Srečko Kršnjak; kapetani II. kl. Slavko Skoliber, Franjo Zaherle, Alojzij Kumer, Vinko Kozjak, Karel Bratuš, Josip Kopačin in Ivo Konjar; pomočniki: Anton Nardeli, Andrej Kvaternik, Franjo Užar, Božidar Corn, Lavoslav Žagar, Franjo Korda, Janko Potočnik in Franjo Surigor ter podporočnik Josip Pelikosa; z zlato medaljo za vestno službovanje kapetan II. kl. Edvard Godel ter poročniki Franjo Hribar, Josip Stefanovič, Vladimir Tavzes, Stanislav Pirc, Vladimir Gradnik, Franjo Poljak, Franjo Golob, Josip Simon in Miha Poljak; podporočniki Franjo Rajt, Vladimir Metrl, Ernest Peterlin, Josip Štefelič, Zvonimir Prikril, Franjo Dinter in Milan Prosen.

— Dren reparski napad v Trstu. Te dni je bil izvršen v Trstu zopet enkrat izredno dren reparski napad. 54-letni orož. narednik Zachello in 35 letni policijski stražnik Cataruzza sta nesla z mestnega blaginjskega urada na policijsko poveljništvu mesečne plače za uslužbenca. V neposredni bližini poveljništva so ju pričakali štirje maskirani roparji. Ker na klic: »Roke kvišku« nista

ubogala, temveč sta se hotela postaviti v bran, so oddali roparji nanju več strelav, nakar so pobegnili. Cataruzza, zadet od štirih strelav v prsi in trebuh, je obležal na mestu mrtve, dočim se je Zachello posrečilo nepoškodovanemu pobegniti z vsem denarjem v znesku 145 tisoč lir na poveljstvo. Dasi je bil takoj na nogah vseh policijski aparat, zločincev niso dobili. Doslej so aretirali že okrog 50 osumljencev, od katerih so jih pa morali že mnogo izpustiti, ker jim niso mogli ničesar dokazati.

— Reparski napad na tramvajski voz. Enega zadnjih večerov so napadli zunaj periferije mesta Aachena roparji s krinkami na obrazih voz električne cestne železnice. Ogroženim pasajirjem je prihitela na pomoč policija. Med policijo in roparji se je razvilo streljanje, ki je končalo z zmago policije. Eden od roparjev je bil težko poškodovan, dva druga je ujela policija nepoškodovana, ostali so pobegnili.

— Vlomilci odnesli en kilogram platine. V eni zadnjih noči so udri v neko pariško veletrgovino draguljev vlomilci. Zvezali so nočnega čuvara, mu zamašili usta ter se spravili na delo. Hoteli so navrtati in opleniti vseh 14 železnih blaganj, v katerih je bilo dragocenosti za 30 milijonov frankov. Kljub temu, da so bili opremljeni z najmodernejšim vlomilskim orodjem, so mogli navrtati po večurnem delu samo eno blagajno, v kateri so našli 1 kg platine v vrednosti 100.000 frankov. Nočnega čuvara so rešili iz nevarne situacije šele uslužbenca, ki so prišli ob 9. zjutraj v trgovino.

— Zdravnik osumljen umora. Iz St. Moritza v Švici poročajo: Pred 14 dnevi je umrla v Langnau-u (Engadin) nenadoma soproga tamkajšnjega zdravnika dr. Riedela. Ker se je govorilo, da ni umrla naravne smrti, je bila po odredbi oblasti ekshumirana in obducirana. Preiskava je ugotovila, da je umrla na zastrupljenju z arsenikom. Kot dozvedna storila sta bila aretirana njen soprog in njena služkinja, ki je bila baje na njeni smrti interesirana.

— Abnormalni gost. Iz Berlina poročajo: V neko gostilno v Seefeldu pri Spandau-u je prišel te dni nekoga večera gost, ki je sedel proč od drugih gostov k mizi, kjer je bil sam. Obnašal se je tako čudno, da ga je končno gostilničar prosil, da naj plača račun in odide. Tedaj pa je planil neznanec kvišku. Zaklical je gostilničarja in drugima dvema gostoma: »Vas bom sedaj umoril!«, nakar je potegnil bodalo podoben nož ter zabodel z bliskovito naglico vsakega izmed njih parkrat kamor je zadel. Napadencem se je posrečilo pobegniti ter zakleniti vrata. Besni mož je razbil nato v sobi vso opravo. Ker je navahil pozneje tudi na poklicane orožnike, je oddal eden od njih nanj strel, ki ga je zadel v prsi. Prepeljali so ga z vsemi tremi ranjenci vred v bolnico, kjer je kmalu nato umrl. Agnoscira se ga kot nekoga delavca iz Berlina. Očividno je mož nenadoma zblaznel.

— Ne bezu pred financarji ustreljen. Posestnik Marović-Marinov iz Kamna v Dalmaciji je šel te dni v okolico na lov. Na polju je naletel nenadoma na financarja Jova Ignjata. Ker ni imel orožnega lista, se je bal, da mu odvzame financar puško ter ga ovadi. Zato je zbežal. Financar je dirkal nekaj časa za njim. Ko pa je uvidel, da ima kmet bolj urne krake, je oddal za njim par strelav, da bi ga vstražil. Kmet je tekel dalje, nenadoma pa se je zgrudil mrtve na tla. Financar se je prijavil nato oblastim. Obdukcija je podala zagoneten rezultat. Smrtonosni strel je oddan iz lovske ne pa iz vojaške puške. Na drugi strani je ležal Marović v taki pozi, da je izključeno, da bi bil izvršil samomor. Preiskava se nadaljuje. Financarja so pridržali v pritvoru.

— Aretacija trgovca z dekleti. Mariborska policija je aretirala te dni zanimiv parček. Mož, ki se mu pozna po nastopu, da je »globetrotter« je izdal svojo spremljevalko za svojo soprogo. Budnemu očesu postavbe pa se ni zdel sumljiv samo avstrijski vizum v njegovem potnem listu, temveč zdel se mu je tudi njegova »soproga« mnogo premlada. Zato je vzel parček policija v svoje okrilje ter se informirala pri kolegijalni oblasti na Dunaju. Odgovor je prišel nepričakovano hitro: Mož je mednarodni trgovec z dekleti ter je odvedel 15-letno deklico, ki je iz boljše rodbine, preko Jugoslavije v Albanijo. Deklica je tako naivna, da je trdila, predno je prišel z Dunaja odgovor, da se je s pustolovcem na dunajskem magistratu civilno poročila. Prišla je šele nekoliko v zadrego, ko ji je repliciral uradnik, da bi bilo potrebno tudi za civilno poroko, z ozirom na njeno mladoletnost, privoljenje starišev.

— Deložacija žandarmerije. Orožništvo v Senti je nastanjeno, ker tam ni orožniške vojašnice, v hiši Matije Csonke. Csonka je žandarmeriji stanovanje že davno odpovedal. Ker pa se ni hotela izseliti, je prišla stvar pred sodišče, ki je odločilo, da se ima orožništvo do 14. januarja izseliti, sicer se izvede deložacija siloma po uradnih osebah.

— Posledica previsokega pasjega davka. Berlinski magistrat je pasji davek znatno zvišal. Ker bo treba te dni plačati prvi obrok in mnogo prijateljev psov tako visokega davka ne more utrpeti, vodijo dan za dnevom številne pse na policijo in pasje klinike, kjer jih zastrupljajo. Samo v enem zadnjih dni je bilo zastrupljenih nad 250 psov. Zvišanje pasjega davka se smatra splošno kot pogrešno.

— Posledica hude zime v kamnolomih. Hudi mraz sredi meseca decembra je povzročil v mramornih kamnolomih v Nabrežini veliko škodo. Veliki kosi mramorja so se razpokali ter razpadli, da niso več uporabljivi. Škoda se ceni na en milijon lir.

— Halo, šahisti in šahistinj, kibice in nadovedneži, ne pozabite in pridite 5. jan. ob 8. zvečer h Goetzu na partijo šaha. Mojstra Kramer in Vasja Pire pravita, da vse Marijborce namlatita! Na boj proti prepotenti! Prost vstop. Prej in potlej godba svira, harfa poje, čelo in bas. Za zabavo jamči zmaga amsterdamec! Le vkup! Do svidenja!

Ljubljana.

1— Prijava psov. Vsi psi na ozemlju mestne občine ljubljanske, ne izvzemši Barja, se morajo prijaviti mestnemu magistratu radi vpisa v pasji kataster. Vsak posestnik (rejnik) psa mora prijavo, ki se nanaša na datum polčenja, spel, pasmo, barvo in uporabo psa (za lov, luksuz itd.), izvršiti ustno tekom meseca januarja 1926. Kdor si nabavi psa kasneje tekom leta, ga je dolžan prijaviti takoj po nabavi. — Ravnotako se mora nanašati in sicer najkasneje tekom treh dni tudi vsaka izprememba, ki se tiče psa, zlasti vsako sumljivo obolenje, pogin, pobeg, zopetna povrnitev, preselitev in oddaja psa drugemu posestniku (rejniku). — Za vsakega psa se mora ob priliki prijave nabaviti pasja znamka in plačati občinska taksa 100 dinarjev. Mladiči morajo dobiti pasje znamke takoj, kakor hitro so sposobni za samostojno življenje ne glede na to, koliko časa so pri psici. — Vsak zamudnik plača takso v dvojnem znesku. Pasje znamke se dobivajo v popisovalnem uradu (Mestni trg št. 2. II. nadstropje soba št. 46), kjer se izvršujejo tudi vse prijave in naznanila. — Takse oproščeni so le psi varuhi, ki so na verigi. Ali je psa smatrati za čuvara, t. j. za psa, ki je za varstvo samotnega posestva neobhodno potreben, o tem odloča mestni magistrat na strankino prošnjo, ki mora biti opremljena s kolkom po 5 Din in 20 Din. Stranke, katerih naj navedemo samo nekaj najvažnejših: ob priliki prijave oprostilne odloke. — Kdor ne bo pravočasno izvršil predpisanih prijav, bo kaznovan z zaporom do 2. mesecev ali z globo do 3000 Din.

1— Tržne cene v Ljubljani. Mestno tržno nadzorstvo nam pošilja tržne cene, od katerih naj navedemo sam nekaj najvažnejših: Kilogram govejega mesa 15 do 19 Din, telečjega mesa 17 do 20, prašičjega mesa 20 do 27,50, slanina 22,50 do 29, masti 30 do 31, šunke 35 do 37, prekajenega mesa 30 do 35, jezika 35, prekajene slanina 30 do 35, kostrunovega mesa 14 do 15, kozličevine 20, konjskega mesa 7 do 9 Din; kilogram krakovskih klobas 45, debrecenskih 44, hrenovk, salad, posebnih 35, tlačenih 30, svežih in polprekajenih kranjskih 32 do 40, suhih kranjskih 67. Piščanec 20 do 25, kokoš 25 do 35, petelin 30 do 40, raca 30 do 35, nepitana gos 60 do 70, pitana gos 100 do 120, domač zajec 15 do 25, divji zajec 25 do 60, kg srne 20 do 35. Liter mleka 3 do 3,50, kg surovega masla 40 do 45, čajnega 60, masla 40, bohinskega sira 38, sirčka 9 do 10, eno jajce 2. Kilogram belega kruha 6, črnega in rženega 5; ena oranža 1,50 do 2, limona 0,75, kg rožičev 10, fig 10 do 16, dateljinov 25, orehov 12, luštenih orehov 35, suhih češpelj 10 do 12, suhih hrušk 16. Kilogram moke št. 0 5,25 do 5,50, 1 5, 3 4,50, 5 5,57, 6 3, kaese 6 do 7, ješprenja 6 do 8, ješprenjčka 10 do 13, otrobov 2 do 2,50, koruzne moke 3,50 do 4, koruznega zdroba 4 do 4,50, pšeničnega zdroba 6,50, ajdove moke 8 do 9, ržene moke 4,50 do 5, q pšenice 340 do 350, koruze 230 do 235, ajde 300 do 325, fižola 350 do 360, graha 400 do 500, leče 600, q premoga 40 do 46, kub. meter drv 160 do 180, mehkih 100.

POPLAVE.

Iz Nemčije, Francije, Belgije in Anglije prihajajo poročila o poplavih.

Pri Kölnu je Ren širok več kilometrov. Vsa okolica in del mesta je pod vodo. Najbolj prizadet je kraj Neuwied, kjer so ob cestah, ki leže ob Renu, vse hiše do drugega nadstropja pod vodo in kjer so morali izprazniti nad 1000 hiš. Na mnogih krajih ob Renu je promet popolnoma ukinjen, ker je vsled deročih valov in silnih viharjev onemogočen celo promet s čolni. V Trierju je veliko število hiš do prvega nadstropja pod vodo. V bližini Elberfelda je odnesla voda temelje mosta, ki so ga baš pričeli graditi. Na rekah plavajo tisočeri kadaverji utopljene živine, polhištev, poljedelski stroji itd. Tudi reke Laba, Sala in Fulda so prestopile bregove. V vzhodni Prusiji je razdrtil, deloma ogroženih več železniških nasipov, vsled česar je promet deloma ustavljen, deloma pa se vrši zelo počasi. V Quedlinburgu je vdrla voda med drugim tudi v plinarino in elektrarno, vsled česar je mesto brez razsvetljave. Znana stolna cerkev je pod vodo.

V Franciji so povzročile posebno velike poplave Sena, Rona in Oaza. Pri Parizu je bila Sena te dni skoro štiri metre nad normalom. V nižjeležečih delih mesta je vdrla v kleti. V mnogih drugih mestih je porušila oziroma poškodovala voda večje ali manjše število hiš.

V Belgiji sta narasli posebno reki Maasa in Sandra. Posebno veliko škodo je povzročila voda v Liege-u.

Tudi na Holandskem so prestopile vse reke bregove.

V Angliji je trpela vsled poplav posebno grofija Wales. Še več škode kot poplave pa je povzročil v Angliji orkanu podoban vihar, kakršnega v Londonu ne pomnijo že 30 let. Vihar je porušil 16 brzojavnih, oziroma telefonskih prog, ki vežejo London s Parizom, tako da sta ostali v obratu samo še dve progi; med drugimi je porušil tudi cel trak neke velike bolnice v zapadnem delu Londona. Po več ur trajajočih rešilnih delih so izvlekli izpod ruševin 1 bolnika mrtvega, 7 smrtno, večje število pa lahko ranjenih.

USODEPOLNE POSLEDICE IZMISLJOTINE HISTERICNE ŽENSKE.

Te dni se je vršil pred porotnim sodiščem v Strassburgu nenavaden proces. Obtožene; 36 letni gozdar Josip Sur, je ustrelil nedavno v neki vasi nedaleč od Strassburga kmeta Marbacha. Zgodovina njegovega zločina sega par mesecev nazaj.

Začetkom minule jeseni so se začeli v tibi noči iz sobe gozdarjeve hčerke nenadoma obupni klici na pomoč. Dekle je kričalo, da jo hočejo zadaviti strahovi. Na njene klice so prihitali v sobo njen oče in njena dva brata.

Preiskali so vse kote v sobi, ne da bi bili kaj našli. Par dni nato se je stvar ponovila, samo a to razliko, da so videli to pot tudi oče in bratje dekleta strah v obliki strahotnega kodra, ki je bil podoben posestniku Marbachu. Ta vest se je kmalu razširila po vsej vasi. Med prebivalci sta nastali dve stranki: Ena je trdila, da strahov sploh ni, druga pa je bila mnenja, da mora biti Marbach čarovnik.

Dva gozdarjeva prijatelja sta se ponudila nekoga dne gozdar puško na ramo, se podal v spremstvu kakih 100 kmetov v sosednjo vas, kjer je našel Marbacha nič hudega slutečega pred hišo sedečega. Ne da bi čutil besedico, je gozdar kmetu ustrelil.

Preiskava je ugotovila, da je šlo v tem slučaju za množično sugestijo. Skoro polovica vasi je bila prepričana, da je nesrečni kmet čarovnik.

Avtor sugestije pa je bila 32 letna histerična gozdarjeva hčerka. Staro dekle je imelo namreč več ljubimcev ter je hotelo enega od njih poročiti. Izbralo si je končno v ta namen Marbacha, ki pa o tem ni hotel ničesar slišati. Zato se je hotelo maščevati ter insceniralo popisano komedijo.

Gozdar je bil obsojen na 2 leti ječe in plačilo 13.000 frankov odškodnine Marbachovi rodbini.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

4. jan., ponedeljek: »Veronika Deseniška«. — Red E.
5. jan., torek: Zaprto.
6. jan., sredo: ob 15. »Veronika Deseniška, ljudska predstava po znanih cenah. Izv. — ob 20. uri: »Druga mladost«, ljudska predstava po znanih cenah. — Izven.
7. jan., četrtak: »Krpian mladost«. — Red C.
8. jan., petek: »Druga mladost«. — Red B.
9. jan., sobota: ob 15. uri »Pegica mojega srca«, dijaška predstava po znanih cenah. — Izven.

Opera.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

4. jan., ponedeljek: Zaprto.
5. jan., torek: »Povratek«, »Favnova noč«, »Svatovac«. — Red A.
6. jan., sredo: ob 15. uri »Hoffmannove pripovedke«. — Izven.
7. jan., četrtak: Zaprto.
8. jan., petek: »Orfej v podzemlju«. — Red F.
9. jan., sobota: »Vihar«, simfonična pesem za veliki orkester soli in zbor. Koncert v vel. dvorani Uniona. Začetek ob 20. uri.

Posetnike koncerta, na katerem se bode izvajala Vitešlav Novakova simfonična pesem za soli, mešani zbor in veliki orkester Vihar (Bouffe), opozarjamo, da se vrši na praznik Sv. treh kraljev, v sredo, dne 6. t. m. ob pol 11 uri dopoldne predavanje o tem delu. Predaval bo skladatelj Emil Adamič, pri klavirju pa bo sedel dirigent Niko Štritar. Opozarjamo občinstvo, ki se zanima za to delo, da to predavanje obišče. Vstopnine ni, pobirali se bodo le prostovoljni prispevki v kritje stroškov. Predavanje priredi Filharmonična družba, vrši se pa v pevski dvorani Glasbene Matice v Vegovi ulici št. 7/II.

Vitešlav Novak: Vihar (Bouffe). To veliko in znamenito delo, katerega je izvajal operni orkester Narodnega gledališča v Ljubljani s solisti go. Lovšeto, Banovcem in Bettelom ter celim pevskim zborom Glasbene Matice in z opernim zborom, se ponovi na splošno izraženo željo v soboto, dne 9. t. m. ob 20. uri zvečer v dvorani hotela Union. Na ta koncert opozarjamo v prvi vrsti vse one, ki zadnjič, 18. novembra, niso imeli prilike čuti to ogromno delo, prepričani pa smo tudi, da si marsikdo, ki je bil že pri prvem koncertu, želi slišati njega ponovitev. To pa delo tudi zasluži, saj je eno najlepših del posebnosti v orkestralnem partu, kar se jih je kdaj izvajalo na naših koncertih. Vstopnice bodo od torka dalje v predprodaji v Matični knjigarni.

Svetovna znana vijolinska virtuoziinja Al-bertina Ferrari priredi pod okriljem Glas-bene Matice ljubljanske v četrtek, dne 7. ja-nuarja 1926 v dvorani Filharmonične družbe na Kongresnem trgu, koncert s sledečim sporedom: Vieu-temps; Koncert v e-duru. Zandoni: Romantični koncert. Bizet-Hubay: Fantazija na gosli po motivih opere Carmen. Strauss-Hubay: Jutro, Čajkovski: Melanho-lična serenada Zsoid: Libellules, Paganini: Mozes; Fantazija za gosli. Umetnico spremlja na klavirju prof. Evzebij Currellieh. Alberti-na Ferrari je prvovrstna vijolinska umetni-ca ter uživa kot taka svetoven sloves. Kritike vsega evropskega časopisja hvalijo njeno igro, ki je v vsakem pogledu dovršena in virtuoza. Občinstvo opozarjamo na ta kon-cert tudi posebno vsled tega, ker so vijolin-ski koncerti v Ljubljani zelo redki. Vstopni-ce so v predprodaji v Matični knjigarni.

Lást »Prerod« stopa z novim letom v V. leto svojega obstoja. Pridobil si je simpatije vseh, ki jim je na srcu treznost in prerod naroda. Svojemu sedanjemu programu bo ostal zvest tudi v bodoče. S prvo številko bo prišel objavljati zopet vrsto člankov o brezalkoholni uporabi grozda in sadja. Tudi članki o higijeni, zdravju in domačem zdrav-ljenju (posebno tisti, ki so praktičnega po-mena) ne bodo manjkali. Za lepoto narave bodo navduševali črte in slike iz taborniškega gibanja. V rubriki »Iz kraja v kraj« bo prinašal zanimiva poročila potovalnih za-stopnikov. V rubriki »Vprašanja in odgovori« je uredništvo vsakemu naročniku brezplačno na razpolago za vse informacije in nasvete. Tudi slike bo list v bodoče redno prinašal. Ker se bo list povečal ter bodo s tem zdru-ženi večji stroški, se mora višina naklade določiti že pri prvi številki. Vabimo vse, ki se zanimajo za treznostni pokret, da se na-roče na »Prerod«. Naročnina znaša za celo leto Din 25.—. Uredništvo in upravnništvo lista »Prerod«, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

PROTI DAVČNI PREOBREMENITVI SLOVENIJE.

Dne 27. decembra ob 10. uri se je vršil v veliki dvorani Kamniškega doma dobro obiskan protestni shod proti neznošnim davčnim bremenom v Sloveniji.

Shod je sklicalo društvo hišnih posestni-kov z vsemi drugimi pridobitnimi organi-zacijami kamniškega okraja.

Zborovalce je pozdravil predsednik društva hišnih posestnikov g. dvorni svetnik v p. dr. Ivo Šubelj, na kar se je izvolil pred-sednikom zborovanja g. Ant. Stergar, na-čelnik gremija trgovcev za kamniški politi-čni okraj, ter dal besedo g. Frelihu iz Ljub-ljane, kateri je orisal neznošne krivice, ki se gode Sloveniji z okrutnim davčnim si-stemom.

Z napeto pazljivostjo so poslušali sledili govornikovim izjavam. Saj je marsikdo doživel sam neverjeten slučaj pogrešnega razlaganja nesrečnih zakonov o davkih, tak-sah in in pristojbinah. Vsi sloji davkopla-čevalcev so se mogli prepričati, kako je res v interesu vseh, da glede gospodarskih vprašanj vsi zastopniki Slovencev v skupščini nastopajo v enotni fronti, kadar se gre za spremembo današnjega davčnega sistema, ki duši in davi, onemogoča, da naravnost uni-čuje gospodarsko življenje v Sloveniji.

Zborovalci so soglasno sprejeli zadevno resolucijo v 12 točkah, katere se je odposlala na merodajna mesta.

Sklenila se je nadalje resolucija glede kamniškega cestnega odbora, kateremu dol-guje država še na prispevkih iz pobranih doklad »bivših deželnih cestnih doklad« od l. 1922 dalje Din 404.433.—, katero vsoto »bo-do morali davkoplačevalci kamniškega okra-ja plačati s 380% nima dokladi, če ne bo država plačala v najkrajšem času dolžne vsote.

Resolucija pozivlja cestni odbor, da naj na-stopi s tožbo proti državi na izplačilo dolžne vsote.

K besedi se oglasi tudi g. poslanec Janez Strein, kateri riše položaj v državi; kako se iztiskajo iz Slovenije krvavi žulji, dočim se v Beogradu naravnost razsipa z denarjem, štedi pa tam, kjer je najmanj umestno.

Splošno ogorčenje je bil zaključek zboro-vanja z vzkliki, da tako ne more iti na-prej, da se davkoplačevalci ne puste izmoz-gati do skrajnosti, ko že tako propadajo vsi brez izjeme!

OBČNI ZBOR DRUŠTVA TRGOVSKIH POTNIKOV IN ZASTOPNIKOV ZA SLOVENJO.

se je vršil danes 3. t. m., v restavraciji »Ljubljanski dvor«.

Predsednik Karl Seljak otvoril občni zbor, pozdravi vse navzoče, posebno pa zastopnika gremija trgovcev g. Mohoriča, nadalje g. Ze-lenika in častnikarje. Povdarja slabe razmere in sploh krizo v vsem gospodarskem, ki je predvsem občutna za trgovino. Nič na bolj-šem ni vsled tega trgovski potnik, katerega interesi so precej slični onim gospodarja.

Krivda je v slabih trgovinskih pogodbah s sosednimi državami in tudi v carinski po-litiki vlade.

Društvo je skušalo slabo stanje trgovskega potnika čimbolj izboljšati in je vedno zasto-palo njegove interese. Od trdnj je zahte-valo, da se nastavlja le kvalificirane moči, ker to je tudi v interesu trdnj samih. Po-tegovalo se je društvo tudi za znižano vožnjo, v čemur mu pa dosedaj še ni uspelo.

Tajniško poročilo poda g. Petrič, iz katerega je razvidno podrobno delovanje društva. Članov šteje društvo sedaj 99.

Tudi blagajniško poročilo poda g. Petrič, katero izkazuje primeroma zelo velik pro-met.

Revizorja podala pregledniško poročilo in predlagata odboru absolutorij.

V imenu trgovskega gremija govori g. Mohorič, ki poudarja, kako velikega pomena za trgovino je trgovski potnik. On je pionir, ki prinaša nove iniciative v trgovsko živ-ljenje. Poroča tudi o projektu reforme po-tniške tarife, katere sedaj še ni v veljavi.

G. Zelenik poda v živahnem govoru nekaj zlatih naukov za trgovske potnike.

Slede volitve odbora: Izvoljeni so bili: gg. Seljak, Krek, Petrič, Bratovž, Kobal, Vrščič, Spitzko, Francetkovič, Kant, Fantini, za preglednike pa: gg. Pantič in Grill.

Med slučajnostmi je bil sprejet tudi pred-log, da ostane dosedanja članarina. Nato za-ključil predsednik občni zbor.

PISMO IZ NEMCIJE.

Sprejmite naše pozdrave in voščilo za novo leto. Nadalje uljudno prosimo, da nam pri-občite v Vašem »Dnevniku« naš dopis, ki Vam ga v naslednjih vrstah prinašamo, in sicer:

Dne 27. decembra 1925 je priredilo tukajš-nje jugoslovensko delavsko društvo v društveni dvorani gospoda H. Lücke obdarova-nje revnih otrok. Za to prireditve so prispe-vali dobrodušni naši rojaki v toliki meri in s toliko požrtvovalnostjo, da smo napravili našim revnim otročičem z jabolki, orehi in sladkarijo prav mnogo radosti, kajti jabolka in orehi so zlato tu v industrijskem ozemlju.

Po obdarovanju otrok se je vršila veselica, katere čisti prebitek je bil tudi namenjen za našo revno dečo. Godbo nam je napravil naš rojak Josip Grešak na harmoniko, ki nas je spominjala prav občutljivo naše domovi-ne. Tudi zapeli smo nekoliko slovenskih pesmi, ki so gotovo donele tja do naših dra-gih slovenskih planin in so tudi marsikate-remu Nemcu, — čeravno nam pravijo »šlo-vaken« — privabile solzo v oko.

Tudi naš vestni voditelj, gospod Bolha, predsednik Zveze jugoslovenskih delavskih in podpornih društev v Nemčiji, je prisostvo-val tej naši prireditvi, kar je napravilo na naše tukajšnje rojake zelo dober vtis in po-večalo naše veselje.

Zahvaljujemo se tem potom gospodu Bolhi za njegov obisk, kakor tudi društvu Reckling-hausen-Süd, Erkenschwick in vsem po-sameznim, ki so nas obiskali. Najtoplejšo za-hvaljo pa izrekamo gospodu Kužniku iz Bott-ropa, ki je prispeval z godbo svojih štirih sinov ter nas tako prisilil, da smo za nekaj ur po-zabili svojo bedo, ki nam sili od dne do dne bolj čez hišni prag.

Gospodarstvo.

Predlog zborniškega svetnika Ivana Jelači-na ml. radi gradnje poslopja za trgovsko aka-demijo v Ljubljani.

Po prizadevanju slovenskih trgovskih kro-gov dosegli smo v letu 1920 ustanovitev slo-venske državne trgovske akademije v Ljub-

ljani. Ta za bodočnost slovenskega trgovstva prepotrebni učni zavod, ki ga je osnovala dr-žava, pa mora še vedno uživati gostoljubnost pod tujo streho in to dejstvo v veliki meri zadržuje uspešnejši razvoj zavoda. Slovenski gospodarski krogi so iz lastne iniciative ustanovili društvo »Trgovska akademija«, ki naj bi zbiralo sredstva za zgradbo poslopja trgovski akademiji. Ker pa je v današnjih težavnih gospodarskih prilikah in v očiščen popolni izčrpanosti slovenskega gospodar-stva vsled previsokih davčnih bremen nemo-goče iz privatnih prispevkov zbrati potrebno svoto za zgradbo omenjenega poslopja, je ne-obhodno potrebno, da država poskrbi za po-trebna sredstva v namene lastnega državne-ga učnega zavoda.

Predlagam torej, da naj sklene zboralec v današnji plenarni seji odposlati nujno pred-stavko g. ministru trgovine in industrije dr. Krajaču s prošnjo, da se vstavi v državni pro-račun potrebna svota tudi za zgradbo trgov-ske akademije v Ljubljani.

× Prodaja starih karbidnih svetilk. Di-rekcija državnih železnic v Subotici razpisuje za dan 16. januarja 1926 pismeno licitacijo za prodajo okoli 600 komadov starih ploče-vinastih karbidnih svetilk. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in-tereseantom na vpogled.

× Prodaja 12.000 kg starega razbitega ste-kla. Ekonomsko odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. ure dne 8. januarja 1926 pismene ponudbe za nakup 12.000 kg starega razbitega stekla. Pogoji so na vpogled pri istem odeljenju vsak delavni dan od 10. do 12. ure.

× Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. decembra t. l. po-nudbe za dobavo 30 m³ lipe v deblih. Pred-metni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. — Vršile se bodo na-slednje ofertalne licitacije: Dne 9. januarja 1926 pri direkciji državnih železnic v Zagre-bu glede dobave 20.000 kg bele kovine z 80% kositra in 10.000 kg mehkega svineca. Dne 11. januarja 1926 pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 434 komad-ov kolesnih obrobov. Dne 15. januarja 1926 pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave prenosnih električnih vrtilnih strojev; dne 16. januarja 1926 pa glede do-bave raznega železa, žice in žebeljev. Pred-metni oglas z natančnejšimi podatki so v pi-sarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani intereseantom na vpogled.

To in ono.

VOJSKOVODJA.

V kratkem izide dnevnik umrlega feldmar-šala Konrada pl. Hötendorfa. O vsebini se je izvedelo že par podrobnosti. Tako n. pr. piše feldmaršal o sestanku dveh oficirjev, ki sta bila po svoje enako zmorna, toda zelo različnih temperamentov. Eden od njih je bil major Molzano, ki ni bil samo po imenu sin južnega naroda, temveč tudi po tempera-mentu, to se pravi, da je bil zelo lahko raz-burljiv, drugi pa je bil podpolkovnik Kali-woda, ki ga opisuje Hötendorf, kot nordijsko naravo neomajnega miru. Oba sta prišla pri neki vaji v precej kočljiv položaj in Bol-zano je vzkliknil razburjen: »Kaj naj nare-diva sedaj?« Kaliwoda je odgovoril lakonično: »Za moj del lahko vse, samo v hlače ne.« Feldmaršal je pripomnil pri pregledovanju svojega dnevnika v oklepaju: »Če reprodu-ciram ta odgovor, ne storim tega radi dovpi-pa, temveč, ker se mi zdi bolj instruktiven, kot nešteta poglavja kake učne knjige o tak-tiki. Ostal mi je vedno v spominu. Marsika-teri vojskovodja bi bil storil dobro, če bi se bil spomnil v kritičnem položaju takih na-ukov.«

PASJE ŽIVLJENJE AMERIŠKIH KOKOSI.

Kdor se vozi ponoči po ameriških pokrajinah, kjer so farme, opazi česte razsvetljene kurnike. Ob 9., ob polnoči, ob 2. in 3. jutraj, ob vsakem času. Ali vrše kokoši nočno delo? Da, res je tako. So farmerji, ki dajo vžigati vsako uro ali vsako drugo uro potem avto-matičnih priprav v kurnikih električno luč. Kokoši so tako neumne, da se dajo s tem speljati na led, petelinu pa ravno tako. Vse-kako trdijo ti farmerji, da mislijo kokoši, če

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Na drugih krajih je v potokih mnogo žvepla; tam je prevlaka rumena.

»Da, to tu je res pekeli« zakliče Leonor.

»Ne, to je šele predsoba, vhod v pekeli, ki ga varuje tamle Monte Cerboli ali Cerberi.«

»Na, hvala lepa! Kakšno bo šele tam, ko zlezemo v hrib,« reče Adam.

»Ali meniš, Georg, da bo možno prodreti v goro?«

»Ali, draga, kako naj pa jaz to vem? Vem le, kar mi je povedal oni pilot, ki je videl vse to le iz višine. In tamle je res zlato polje!«

Zlatih kamenčkov je vedno več in pred njimi se sveti široka proga, ki je ni možno vse videti, tako je razsežna.

Blizu so že, preden zagledajo zlato polje. Leži v dolini, sredi teče voda — najbrže je dolina rečna struga, kakršnih sicer ni v Nemčiji, pač pa so v Italiji, Južni Franciji in Španiji. Take reke imajo dve strugi; v suhem letnem času ozko, tako da potoček z lahkoto pre-skočimo, drugače pa zelo široko, čeprav plitvo, kar pa še ni povodenj, ki tudi lahko nastane.

Potok prihaja iz gore, česar pa od tu še ne more-jo natanko razsoditi; s sabo nosi zlato, prah in zrna, velika kakor oreh, in jih odlaga v široki strugi. Za

(170)

časa povednji so zdrčala posamezna zrna tudi še dalje. Če računamo s tisočletji je pač lahko nastalo tako veliko zlato polje.

Sedaj so pač tudi ti ljudje razburjeni.

»Georg, šepeta Leonor in oči se ji svetijo, »se-daj smo najbogatiji ljudje na svetu!«

»Da, in kar je najbolje, s tem zlatom nazidamo lahko zopet Buenos Aires, in potem ti bo svet odpu-stil. Zlato je in bo vedno najmočnejša sila na zemlji.«

»No, potem pa kar hitro, da pobremo vse, preden pridejo drugi avtomobili.«

Adam že suče železno roko, a ker mu gre to pre-počasi, pritrdi nanjo gobo, napojeno z nekim lepilom in potem mu gre delo hitrejšo izpod rok.

Ko imajo v avtomobilu precejšen kup zlata ga stehtajo. Celotni, ki poznajo natanko specifično te-žo zlata, se čudijo, ker zlata imajo že tri cente. Zlato je pač dvajsetkrat težje od vode, in kdor nima vedno opraviti z zlatom, bo na oči vedna napačno cenil kvan-titeto.

»Koliko pa lahko odnesemo?« vpraša Georg. »Ko-liko bi lahko spravili v avto?«

»Oh, tudi več sto centov. Toda pogledajmo raje še nekoliko ta kraj? Bolj me mika preiskati to samotno goro, kot vse zlato.«

Georg je zadovoljen s tem. Najprej pa še uredi pripravo za proizvajanje kisika; ker so bili večkrat od-prli okence, je zrak v avtu že precej okužen z borovo kislino, ki se je ne znajo iznebiti.

Videti je, da je le Adama prevzela strast po zlatu; hitro izvrže še enkrat svojo gobo z lepom.

Potem ima pa tudi on dosti in grabi v kupu z zlatom.

»Charly, Tom, pojta sem, igraymo karte za vse to!«

Njegova strast je bila torej le humoristična volja.

Peljejo se ob potoku navzgor; v njegovi ozki strugi se kar sveti, zlata zrna so tu še večja. Tudi ta voda vse-buje borovo kislino, a v manjši množini in tudi ni tako vroča, kot ona, ki so jo dosedaj preizkušali. Pritoki pa, ki se izlivajo v tega, nimajo zlata, a so silno vroči.

Z velikimi skoki jih preskoči Maksimus. Če-prav je videti, da borova kislina ne škoduje kovinski snovi, s katero so prevlečene oklopne plošče in kolesa in ki je tudi Morrisova iznajdba, vseeno so pozorni. Okna so kmalu prevlečena z belo snovjo, a to ni nič, saj lahko zapro oklopne plošče, snamejo stekla in jih tako očistijo tudi od zunanje strani. Tega pa sedaj še ni po-trebno storiti. Le ona borova kislina, ki je že v avto-mobilu, postaja vedno bolj nadležna pljučam. Odstra-niti jo, to je problem, ki ga treba rešiti.

Kmalu se prikaže konec ali pravzaprav začetek struge, ki ima vedno manj zlata. Sega prav do precej strmo se dvigajoče gore, ki je osamljeno skalovje, ka-kršnega najdemo v Meksiki večkrat. Menili so, da pri-haja potok od zgoraj kot vodopad ali da priteče, toda temu ni tako, potok prihaja iz velike jame.

»No, pa ga imamo, vhod v pekeli!«

(Dalje prih.)

se vžge električna luč, da se je zdanilo, da pravilno začno tudi petelin pridno peti. Posledica tega je baje (naj že kdo veruje ali ne), da znesejo kokoši več jajc! Ni nam znano, če se je že pobrigalo za to zadevo društvo za varstvo živali, na vsak način pa so pri tem prikrajšane gospodinjice. Kajti ponoči producirana jajca imajo mnogo manj redilnih snovi od »normalnih«, podnevi izleženi. Ta jajca imajo neprijeten okus in prav klaverno format. Očitno pa imajo ti brezvestni farmerji pri tem velik dobiček, kajti kupčija cvete. Da sem sodnik, bi obsodil gospode »delodajalce« na to, da bi moral vsak izmed njih

teden dni spati pri trpinčenih kokoših v hlevu. Ponočne produkcije jajc bi bilo potem najbrže kmalu konec.

KAKSNA ŠOLA BI UČENCEM NAJBOLJ UGAJALA.

Dva petnajstletna šolarčka v pennsylvanškem mestu Uniontown sta se prebudila nedavno lepega solnčnega dne iz sladkega spanja. Treba je bilo iti v šolo. Ob tako lepem vremenu v šoli sedeti se pa dečkoma nikakor ni ljubilo. Zato sta si preskrbela par vrčev bencina, polila ž njim leseno šolsko poslopje ter brez oklevanja podnetila požar. V pol ure je pogorela šola do tal. Pred preiskovalnim sodnikom sta izjavila: Pouk traja predolgo in bilo je tako lepo vreme, da se nama res ni ljubilo sedeti v dolgočasni učilnici.

V Washingtonu je bila otvorjena nedavno šola, ki utegne biti varna pred takimi tragedijami. Namenjena je učencem, ki potrebujejo posebne telesne nege in ki jih določijo zdravniki. V tem zavodu se prične dnevno opravilo ob 9. uri zjutraj. Ob 11. uri dobe učenci topel obed. Ob 12. smejo iti domov na drugo kosilo. Ob 1. se vrnejo. Ob 2. dobe sveže mleko in piškote. Ob treh je dnevni red izčrpan. To življenje traja toliko časa, da dobi učenec gotovo telesno težo. Zdi se, da učenec novi učni sistem zelo ugaja. Kuhinja se nahaja v pritličju. Jodi prihajajo po dvigalu naravnost v učilnico. Dva učenca, ki jih izvolijo tovariši iz svoje srede, jih sprejemata in delita. Zapor je v tej šoli jako priljubljena institucija. Kdor je zaprt, dobi dvojno porcijo! In vse je zastoj, vse je plačano s šolnino. Starši se čudijo nad marljivostjo svojih otrok, ki jo manifestirajo, odkar obiskujejo to šolo. Te šole bi dečka iz Uniontowna gotovo ne bila zažgala.

Vsem prijateljem in znancem javljamo pretužno vest, da je danes gospod

Ivan Knez

predsednik zbornice za trgovino, obrt in industrijo itd.

ob pol 10. uri po kratki bolezni na Dunaju v 73. letu preminul.

Žalujoči ostali.

Ljubljana, 2. januarja 1926.

Mesto vsakega posebnega naznanila.

Razpis.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani oddaja dela iz

umetnega kamna

(stopnice in drugo) pri gradbi stanovanjskih hiš v Mariboru, ob Kralja Petra trgu.

Ta dela se oddajo za štiri hiše skupno ali za vsako hišo posebej.

Interesantom (našim državljanom), so na razpolago pogoji, načrti in proračuni od 4. januarja 1926 naprej v uradnih urah v pisarni zavoda, proti plačilu nabavnih stroškov.

Oferle z 5% jamščino je treba vložiti do 12. januarja 1926 do 12. ure.

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljna beseda 50 par.

50.000 Din

posilja išče izumitelj umotvora epohalne važnosti, odnosno bolje situiranega sodelavca. Cenjene ponudbe poslati na upravo lista pod značko »Izum«.

Kupi se

dobro ohranjen otroški voziček. Ponudbe na upravo pod »Voziček«.

Fotografski pomočnik

dobro in spreten, ki mu je dobro znano vse fotografsko delo kakor tudi posnemanje, se išče. Ponudbe je poslati na Atelier Michajlovič, Negotin (Krajina), Srbija.

Instrukcije

sprejme osmošolec. Ponudbe na upravo lista pod: Osmošolec.

Inteligenten

mlad gospod, osamljen, ker mu vsakdanjemalenosti ne zadostujejo, želi spoznanstvo z enako gospodično, oziroma samostojno damo, (ne čez 28 let). Poznejša ženitev ni izključena. Cenj. dopise pod: »Aphrodite« na upravo lista.

Kontoristinja

zmožna vseh pisarniških del išče službe. Gre tudi na deželo ter nekaj mesecev brezplačno. Ponudbe prositi na upravo lista pod: »Natančnat«.

Dvletniškega kandidata

so možnosti s substitucijsko pravico sprejme čimprej dvletnik

dr. Ivan. Sajovic, Kočevje.

„Opeka“

severovzhodni zidake priporoča opekarna

„EMONA“ D. D. v Ljubljani — Tovarna na Viču (Brdo) — Pisarna v Praskovski ulici 3, pritličje.

DRVA — ČEBIN

Volfova ulica 1/II. — Telefon 56.

Med, tračani

najfinjši v posodah po 50 kg razpošiljam proti povzetju 725 Din, pri nakazilu denarja vnaprej za 700 Din franko kolodvor Borovo. Franjo Kollar, velečebelar, Borovo-Vukovar.

Mladiši

upokojeni samski državni uradnik se sprejme kot tajnik večjega, odličnega podjetja v Sloveniji. Ponudbe s curriculum vitae pod »Tajnik« na upravo tega lista do 31. dec. t. l.

Ne kupite prej nobenega šivalnega stroja, dokler ne ogledate in preizkusite

JOSIP PETELINC-a strojev znamke

Gritzner, Adler, Phönix

ter najboljše švicarske pletilne stroje „DUBIED“, nadomestne dele, čolničke, igle za vse sisteme, pnevmatiko, dele za kolesa, olje i. t. d.

Večletna garancija! Delavnica na razpolago! Na malo! Na veliko!

VINOCET.

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nud najfinjši in najokusnejši namizni kis vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Prost: Ljubljana, Dunajska cesta št. 12, II. nadstropje.

Vrtnarske zadeve posreduje

Goikova „Vrtnarska šola“ v Kranju.

Upravni svet in ravnateljstvo pivovarne Union d. d. v Ljubljani javljata tužno vest o smrti svojega velezaslužnega predsednika, gospoda

Ivana Kneza,

ki je danes na Dunaju preminul.

Družba, kateri je blagopokojnik načeloval in za katero si je pridobil nevenljivih zaslug, mu ohrani trajen, hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice, reg. z. z n. z., javlja prežalostno vest, da je njen soustanovitelj in dolgoletni, za procvit zavoda prezaslužni predsednik, gospod

IVAN KNEZ

veletržec, posestnik itd.

danes na Dunaju preminul.

Za blagor našega zavoda vsekdar vnetemu pokojniku ohranimo trajno hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Upravni svet.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani naznanja v globoki žalosti pretresljivo vest, da je njen prezaslužni in nepozabni predsednik gospod

IVAN KNEZ

imetnik reda sv. Save III. reda, podpredsednik Zveze industrijcev, predsednik Ljubljanskega velesejma, podpredsednik Ljubljanske borze, predsednik in upravni svetnik mnogih industrialnih in denarnih podjetij, veletržec, industrijalec itd. itd.

v soboto dne 2. januarja 1926 dopoldan preminul na Dunaju.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo, kateri je odlični pokojnik stal na čelu štirinajst let kot nesebičen, požrtvovalen ter neumorno delaven predsednik, ohrani nepozabnemu svojemu vodniku trajno hvaležen in časten spomin.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Upravni svet in ravnateljstvo Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani javljata pretužno vest o smrti svojega velezaslužnega predsednika, gospoda

IVANA KNEZA

ki je danes na Dunaju preminul.

Blagopokojnik je načeloval zavodu od obstoja in si je pridobil zanj, kakor tudi sploh za našo industrijo, nevenljivih zaslug. Zato mu ohrani zavod trajen in hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

PRESEDSTVO LJUBLJANSKE BORZE ZA
BLAGO IN VREDNOTE V LJUBLJANI javlja ža-
lostno vest, da je danes na Dunaju preminul vele-
zaslužni podpredsednik in soustanovitelj borze, gospod

IVAN KNEZ

veletržec itd.

Blagega pokojnika ohranimo v trajnem spominu!

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Javljamo žalostno vest, da je član naše uprave,
gospod

IVAN KNEZ

veletržec itd.,

danes dopoldne preminul na Dunaju.

Ohranimo velezaslužnemu pokojniku trajen in
časten spomin!

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Upravni svet
Strojnih tovarn in livarn d. d.
v Ljubljani.

Naznanjamo žalostno vest, da je danes na Du-
naju umrl naš velezaslužni podpredsednik, gospod

IVAN KNEZ

veletržec itd.

Blagemu pokojniku ohranimo trajen spomin!

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Predsedstvo
društva „Trgovska akademija“
v Ljubljani.

Predsedstvo Ljubljanskega velesejma javlja pre-
tužno vest, da je preminul na Dunaju dne 2. janu-
arja ob pol 10. uri dopoldne velezaslužni predsed-
nik Upravnega odbora in soustanovitelj Ljubljan-
skega velesejma, gospod

IVAN KNEZ

imejitelj reda sv. Save III. razreda.

Blagega in nadvse požrtvovalnega pokojnika
ohranimo v trajnem in hvaležnem spominu.

Lahka mu zemlja!

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Ljubljanski velesejem.

Upravni svet in ravnateljstvo Delniške družbe Združenih pivovarn Žalec in Laško v Laškem
javljata, da je njiju velezaslužni predsednik, gospod

IVAN KNEZ

danes nenadoma na Dunaju preminul.

Družba, kateri je blagopokojnik načeloval in za katero si je pridobil nevenljivih zaslug, mu
ohrani trajen, hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Javljamo žalostno vest, da je član naše uprave
in cenzor naše filijale Ljubljana, gospod

IVAN KNEZ

veletržec itd.,

danes dopoldne preminul na Dunaju.

Ohranimo velezaslužnemu pokojniku trajen in
časten spomin!

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Upravni odbor
Jadransko-Podunavske banke
v Beogradu.

Naznanjamo tužno vest, da je naš predsednik in
ustanovitelj, gospod

IVAN KNEZ

veletržec itd.,

danes na Dunaju preminul.

Velezaslužnemu pokojniku ohranimo trajen
spomin.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Upravni svet
Združenih opekarn d. d.
Ljubljana.